

E-teacher between 2009 and 2019: ten years development of e-teaching

Dragana Bjekić¹, Milica Stojković^{1*} and Biljana Đorić¹

¹University of Kragujevac, Faculty of Technical Sciences in Čačak, Serbia

*milica.stojkovic@ftn.kg.ac.rs

Abstract: Although the term "e-learning" is used very widely for different situations of distance education and/or learning by diverse digital (or e-electrical) technologies, the educational sciences distinguish between e-learning, e-teaching, distance education, and derive some relevant participants (e-teachers, e-learners, e-administrators, e-moderators, e-tutors etc.), and determinate their special roles. The development of hardware and software bases of e-learning influences the development of the whole instructional process and differentiation of the subtypes of learning and teaching which are supported by the technology called digital technology. In the paper, the basic concepts are defined differently, and the relationships between e-learning and e-teaching are considered. The paper focuses on e-teaching, competencies for organization and realization of e-teaching, and on the teachers' roles in e-teaching. The last ten years have been the period of the most intensive development of e-learning/teaching and supported technology. Therefore, comparison of e-surroundings in 2009 (the Faculty of technical sciences in Čačak organized the master programme of e-learning for e-teacher education in that surroundings), and actual e-surrounding in 2019. As a specificity of actual e-surrounding which supports the improvement of e-teaching and e-learning, technologies and networks which can make connections between teachers and horizontal learning and form teachers' e-communities are presented in the paper.

Keywords: e-teacher, e-teaching, e-learning, e-teachers' role, virtual teachers' community

Е-наставник између 2009. и 2019. године: десет година развоја е-наставе

Драгана Бјекић¹, Милица Стојковић^{1*} и Биљана Ђорић¹

¹Универзитет у Крагујевцу, Факултет техничких наука у Чачку, Србија

*milica.stojkovic@ftn.kg.ac.rs

Резиме: Иако се појам „е-учење“ веома широко користи за различите ситуације учења на даљину и/или коришћењем разноврсне дигиталне (или е – електронске) технологије, науке о образовању разграничавају појмове е-учење, е-настава, образовање на даљину, али издвајају и актере овог учења (е-наставнике, е-ученике, е-администраторе, е-модераторе, е-туторе итд.) и одређују њихове посебне улоге. Развој хардверских и софтверских основа е-учења утицао је и на развој читавог наставног система и процеса, као и на диференцирање подврста учења и поучавања у којима се користи технологија коју данас обједињује назив дигитална технологија, али и друга средства. У раду су диференцирано дефинисани основни појмови и разматран однос е-учења и е-наставе, да би се, надаље, фокусирали на е-наставу, компетенције за организацију и реализацију е-наставе, и на томе утемељене улоге наставника у е-настави. С обзиром да се последњих десет година одвија најинтензивнији развој е-учења/наставе и подржавајуће технологије, у раду је извршено упоређивање е-окужења 2009. године, у коме је Факултет техничких наука у Чачку организовао мастер академске студије из области е-учења (образовани су е-наставници), са актуелним е-окужењем. Као специфичност актуелног окужења које омогућава унапређивање е-наставе и е-учења, представљене су технологије и мреже које су шанса за повезивање наставника, хоризонтално учење и формирање е-заједнице наставника.

Кључне речи: е-наставник, е-настава, е-учење, улоге е-наставника, развој виртуелне заједнице која учи.

E-instruisto inter 2009 kaj 2019: dekjara evoluo de e-instruado

Dragana Bjekić¹, Milica Stojković^{1*} kaj Biljana Đorić¹

¹Universitato de Kragujevac, Fakultato de Teknikaj Sciencoj en Čačak, Serbio

*milica.stojkovic@ftn.kg.ac.rs

Resumo: Kvankam la termino "e-lernado" estas uzata tre vaste por diversaj situacioj de neĉeesta edukado kaj/aŭ lernado per diversaj ciferecaj teknologioj, la eduksciencoj distingas e-lernadon, e-instruadon, neĉeestan edukadon, kaj identigas kelkajn ĉi-rilatajn rolojn (e-instruisto, e-lernanto, e-administranto, e-moderiganto, e-tutoro k.t.p.). La evoluo de aparatara kaj programara bazo de e-lernado influas la tutan instruoprocezon kaj diversigon de subtrnataj subtipon de lernado kaj instruado. La aŭtoroj diversige difinas la bazajn konceptojn de e-lernado kaj e-instruado kaj konsideras iliajn interrilatojn. La prelego enfokusigas la e-instruadon kaj la insturuistan rolon en e-instruado. La lastaj dek jaroj estis periodo de la plej intensa evoluo de e-lernado/instruado kaj subtenanta teknologio. Tial en la prelego estas komparataj la e-medio en 2009 (kiam la Fakultato de Teknikaj Sciencoj en Čačak enkondukis master-programon por edukado de e-instruistoj) kaj la aktuala e-medio en 2019 kun teknologioj kaj retoj kiel ŝanco ligi instruistojn kun la horizontala lernado kaj krei e-komunumojn de instruistoj.

Ŝlosilvortoj: e-instruisto, e-instruado, e-lernado, rolo de e-instruisto, virtuala instruista komunumo

AUTHORS / АУТОРИ

Dragana Bjekić, PhD, full professor at the Faculty of technical sciences in Čačak, University of Kragujevac, and head of Department of educational sciences and technology. She finished all levels of university education in the field of Psychology at the University of Belgrade, Faculty of Philosophy, Serbia. She is a university teacher of Psychological and Educational Sciences and teaches students-prospective teachers and engineers. Educational and research interests: the psychology of education and e-education; teacher psychology, education and professional development; psychology of communication; long-life learning, in-service education; engineering education. She is the author of two scientific monographs in the field of psychology of teachers and their communication competence, 160 chapters and articles in the journals and proceedings, some university handbooks and manuals for teachers, and e-courses. Membership: Association of Teacher Education in Europe, Serbian Association of Psychologist, Educational Research Association of Serbia, Serbian Society of Subject Didacticians; participant of TEPE network; member of some national educational policy commissions.

Др Драгана Бјекић, редовни професор Факултета техничких наука у Чачку Универзитета у Крагујевцу и шеф Катедре за педагошко–теничке науке. Завршила је све нивое универзитетског образовања у области психологије на Филозофском факултету Универзитета у Београду у Србији. Универзитетски је наставник научне области Психолошке и педагошке науке и поучава студенте будуће наставнике и инжењере Педагошка и истраживачка интересовања: психологија наставника, образовање наставника и професионални развој: психологија образовања и е-образовања; психологија комуникације; андрагогија и доживотно учење, стручно усавршавање; образовање инжењера. Аутор је две научне монографије у области психологије наставника и њихове комуникационе компетентности, око 160 чланака или поглавља у часописима и зборницима, неколико универзитетских уџбеника и приручника за наставнике, студијских програма, као и е-курсева за све предмете које предаје. Члан је Association of Teacher Education in Europe, Друштва психолога Србије, Друштва истраживача у образовању у Србији, Српског друштва предметних дидактичара, члан је TEPE network, као и неколико комисија националних завода за подршку образовном систему.

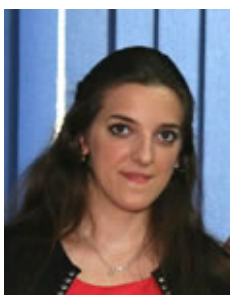
D-ro Dragana Bjekić estas profesoro de la Fakultato de Teknikaj Sciencoj en Čačak de la Universitato de Kragujevac kaj estro de la Katedro pri pedagogi-teknikaj sciencoj. Trapasis ĉiujn nivelojn de la universitata edukado en la fako de psikologio de la Filozofia Fakultato de la Universitato en Beogrado, Serbio. Kiel universitata profesoro en la scienca fako de psikologio kaj pedagogio ŝi lernigas estontajn instruistojn kaj inĝenierojn. Pedagogiaj kaj esplor-interesoj: psikologio de instruisto, klerigado de instruistoj kaj profesia lertigado: psikologio de edukado kaj e-edukado; psikologio de komunikado; andragogio kaj tutviva lernado, faka lertigado; edukado de inĝenieroj. Aŭtoras du sciencajn monografiojn en la fako de instruistaj psikologio kaj komunika kompetento, ĉirkaŭ 160 artikoloj aŭ ĉapitroj en revuoj kaj traktaĵaroj, kelkajn universitatajn lernolibrojn kaj manlibrojn por instruistoj, studprogramojn kaj e-kursojn por ĉiuj fakoj kiujn ŝi instruas. Membras en Asocio de Instruista Edukado de Eŭropo, Societo de Psikologoj de Serbio, Societo de Esploristoj en Edukado de Serbio, Serba Societo de Laŭfakaj didaktikistoj, TEPE-reto kaj kelkaj komisionoj de naciaj institutoj por subteno al eduksistemo.

Milica Stojković is an assistant professor at Faculty of Technical Sciences Čačak, University of Kragujevac, Department of Education Sciences and Technology, Serbia. She finished her graduate and PhD studies at the Department of Psychology, University of Belgrade, Faculty of Philosophy, Serbia. Her main research field is educational psychology. She is the author and co-author of more than 30 scientific papers focusing on the following research topics: teacher education, teacher professional development, inclusive education, psychological aspects of e-learning, psychology of communication. The main courses she teaches at FTS Čačak are: Psychology, Pedagogy, Communication skills, Student-teacher school practice. She is Erasmus+ coordinator for FTS Čačak. She is a member of Serbian Association of Psychologist and Educational Research Association of Serbia. She is a volunteer at Basketball club "Icarus" Gornji Milanovac in working with children with disabilities. She is an advanced level trainee of gestalt counselling and psychotherapy.

Милица Стојковић је доцент на Факултету техничких наука у Чачку Универзитета у Крагујевцу, Србија. Завршила је основне академске и докторске студије психологије на Филозофском факултету Универзитета у Београду, Србија. Основна научна област њеног рада је психологија образовања. Аутор/коаутор је преко 30 научних радова из области образовања наставника, професионалног развоја, инклузивног образовања, психологије комуникације, е-учења. Предмети на ФТН Чачак на којима је ангажована: Психологија, Педагогија, Комуникационе вештине, Стручна школска пракса. Тренутно је Еразмус+ координатор ФТН Чачак. Члан је Друштва психолога Србије, Друштва истраживача у образовању у Србији. Волонтерски је ангажована у кошаркашком клубу „Икар“ из Горњег Милановца у раду са децом са сметњама у развоју. Едукант је напредног нивоа гештalt психотерапијског правца.

Milica Stojković estas docento ĉe la Fakultato de Teknikaj Sciencoj en Čačak de la Universitato de Kragujevac, Serbio. Trapasis la bazajn kaj doktorigajn studojn de psikologio ĉe la Filozofia fakultato de la Universitato en Beogrado, Serbio. Ŝia baza scienca fako estas psikologio de edukado. (Kun) aŭtoras pli ol 30 sciencajn traktaĵojn, el la fakoj de instruista edukado, profesia lertigado, inkluziva edukado, psikologio de komunikado, e-lernado. En sia fakultato okupiĝas pri la fakoj Psikologio, Pedagogio, Komunikadaj lertoj, Faka lerneja praktiko. Estas kunordiganto por FTS ĉe Erasmus+, membro de la Societo de Psikologoj de Serbio, Societo de Esploristoj en edukado en Serbio. Volontulas ĉe la korbopilista klubo „Ikar“ en Gornji Milanovac laborante kun infanoj kun evolumalfacilaĵoj. Estas edukanto de la geŝtalt-psikoterapia doktrino

Biljana Đorić is a teaching assistant at the Faculty of Technical Sciences Čačak, University of Kragujevac. She received Master's degree in Technics and Informatics and e-learning from the same Faculty. Now, she is a PhD student at the Faculty of Education Sombor, University of Novi Sad. Research and educational interest: ICT in education, organization of teaching, e-learning, teacher education, psychology of learning. She is the author or co-author of more than 20 scientific and conference papers.

Биљана Ђорић је запослена као асистент на Факултету техничких наука у Чачку Универзитета у Крагујевцу. Интегрисане академске студије Техника и информатика и Мастер академске студије Техника и информатика – мастер за електронско учење завршила је на поменутом Факултету. Сада је студент докторских студија на Педагошком факултету у Сомбору Универзитета у Новом Саду. Истраживачка и професионална интересовања: ИЦТ у образовању, организација учења, е-учење, образовање наставника, психологија учења. Аутор и коаутор више од 20 стручних и научних радова.

Biljana Đorić (Đorić) laboras kiel asista instruisto en la Fakultato de Teknikaj Sciencoj en Čačak de la Universitato de Kragujevac, Serbio. Masteriĝis pri tekniko kaj informadiko kaj pri e-lernado ĉe la sama fakultato. Estas studento de doktorigaj studoj ĉe la Pedagogia Fakultato sn Sombor de la Universitato en Novi Sad. Esploristaj kaj profesiaj interesiĝoj: informkomunikaj teknologioj, organizo de lernado, e-lernado, edukado de instruistoj, psikologio de lernado. Aŭtoras kaj kunaŭtoras pli ol 20 fakajn kaj sciencajn traktaĵojn